

EKONOMIE

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 10 Mei 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

DIE PRODUKSIEFAKTORE

1. Watter van die volgende is nie 'n produksiefaktor nie?
 - A Grond
 - B Arbeid
 - C Kapitaal
 - D Wins

2. Watter van die volgende beskryf die konsep van kapitaal die beste as 'n produksiefaktor?
 - A Natuurlike hulpbronne soos olie, gas en hout.
 - B Die werk wat mense doen om goedere en dienste te produseer.
 - C Die gereedskap, masjinerie en toerusting wat gebruik word om goedere en dienste te vervaardig.
 - D Die geld wat gebruik word om werkers te betaal en materiaal vir produksie te koop.

3. 'n Maatskappy neem 'n nuwe produksiebestuurder in diens. Watter produksiefaktor het toegeneem?
 - A Arbeid
 - B Salarisse
 - C Entrepreneurskap
 - D Kapitaal

4. As 'n besigheidseienaar die uitset van hul fabriek op die korttermyn wil verhoog, op watter produksiefaktor moet hulle fokus?
 - A Grond
 - B Arbeid
 - C Kapitaal
 - D Entrepreneurskap

5. Watter impak het 'n toename in arbeidskoste op 'n maatskappy se produksiekoste?
 - A Dit sal die prys van die finale produk verhoog.
 - B Dit sal die prys van die finale produk verlaag.
 - C Dit sal geen effek hê op die prys van die finale produk nie.
 - D Dit hang af of daar alternatiewe produksiefaktore is wat deur arbeid vervang kan word.

6. Watter van die volgende sou 'n voorbeeld van kapitaal as produksiefaktor wees?
- A 'n Boer wat sy eie arbeid gebruik om gewasse te plant en te oes.
 - B 'n Konstruksimaatskappy wat stootskrapers gebruik om 'n stuk grond vir 'n nuwe gebou skoon te maak.
 - C 'n Sagteware-ontwikkelaar wat sy of haar kennis en vaardighede gebruik om 'n nuwe program te skryf.
 - D 'n Skrywer wat 'n rekenaar gebruik om 'n boek te skryf.
7. Watter van die volgende beskryf die rol van entrepreneurskap in die produksieproses die beste?
- A Entrepreneurskap behels die fisiese arbeid wat nodig is om goedere en dienste te produseer.
 - B Entrepreneurskap verwys na die fisiese hulpbronne wat in die produksieproses gebruik word.
 - C Entrepreneurskap behels die vermoë om risiko's te neem en besluite te neem om die ander produksiefaktore bymekaar te bring.
 - D Entrepreneurskap verwys na die finansiële hulpbronne wat gebruik word om die produksieproses te finansier.
8. Watter een van die volgende is voorbeelde van ontasbare produksiefaktore?
- A Grond, arbeid en kapitaal.
 - B Tegnologie, kennis en vaardighede.
 - C Grondstowwe, masjinerie en toerusting.
 - D Geld, beleggings en finansiële hulpbronne.
9. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n nie-hernubare hulpbron?
- A Sonenergie
 - B Windenergie
 - C Natuurlike gas
 - D Water

DIE GEBRUIK VAN EKONOMIESE GOEDERE EN DIENSTE

10. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van nie-duursame goedere?
- A 'n Yskas
 - B 'n Paar jeans
 - C 'n Brood
 - D 'n Slim-TV

- 11.** Watter van die volgende beskryf die term "verbruik" in ekonomie die beste?
- A Die produksie van goedere en dienste.
 - B Die verspreiding van goedere en dienste.
 - C Die gebruik van goedere en dienste.
 - D Die handel in goedere en dienste.
- 12.** Watter van die volgende stellings is waar oor die reële BBP?
- A Dit word bereken met behulp van huidige markpryse.
 - B Dit word aangepas vir inflasie.
 - C Dit sluit slegs die waarde van finale goedere en dienste in.
 - D Dit is altyd hoër as nominale BBP.
- 13.** As die nominale BBP van 'n land in 2021 R12 miljard was en die nominale BBP van die land in 2022 R14 miljard is, is die persentasieverandering _____.
- A $\frac{12 - 14}{14} \times \frac{100}{1}$
 - B $\frac{12 + 14}{14} \times \frac{100}{1}$
 - C $\frac{14 - 12}{12} \times \frac{100}{1}$
 - D $\frac{14 + 12}{12} \times \frac{100}{1}$
- 14.** Gestel 'n land se reële finale verbruiksbesteding aan gesondheidsorg het van een jaar na die volgende met 10% gestyg. Watter van die volgende het waarskynlik tot hierdie toename bygedra?
- A 'n Toename in die aantal hospitale en klinieke in die land.
 - B 'n Toename in die prys van gesondheidsorg.
 - C 'n Toename in die persentasie bejaardes in die land se bevolking.
 - D 'n Afname in die aantal mense wat deur private gesondheidsversekering gedek word.
- 15.** Watter van die volgende beleggings sal by bruto vastekapitaalvorming ingesluit word?
- A 'n Maatskappy wat sy werknemers se salarisse betaal.
 - B 'n Besigheid wat aandele in 'n ander maatskappy koop.
 - C 'n Vervaardiger wat nuwe masjinerie vir sy fabriek koop.
 - D Persone wat hul kredietkaartskuld afbetaal.

- 16.** 'n Land se bruto kapitaalvorming is R500 miljoen en sy waardevermindering is R200 miljoen. Die BBP-deflator is 0,85. Hoeveel is die netto kapitaalvorming?
- A R500 miljoen
 - B R300 miljoen
 - C R425 miljoen
 - D R225 miljoen
- 17.** Land A se verbruiksbesteding is R500 miljard, beleggingsuitgawes is R100 miljard, staatsbesteding is R200 miljard en netto invoer is R50 miljard. Wat is die BBP?
- A R600 miljard
 - B R750 miljard
 - C R800 miljard
 - D R850 miljard
- 18.** Watter van die volgende scenario's sal waarskynlik die grootste positiewe impak op BBP-groei hê?
- A 'n Afname in staatsbesteding.
 - B 'n Afname in beleggingsuitgawes.
 - C 'n Toename in netto uitvoer.
 - D 'n Afname in verbruikersbesteding.
- 19.** Produk X word in 'n winkel in Suid-Afrika verkoop en dit is belasbaar as 'n standaardkoers BTW-item. Aangesien dit 'n noodsaaklike item is, implementeer die regering 'n R10-subsidie op die produk. Die basiese prys van 'n produk (voor die subsidie en BTW) is R50. Bereken die markprys van die produk.
- A R50
 - B R57.50
 - C R47,50
 - D R46
- 20.** Watter een van die volgende is korrek ten opsigte van BBP en BNP?
- A BNP sluit alle goedere en dienste in wat binne 'n land se grense geproduseer word, terwyl BBP slegs dié insluit wat deur 'n land se burgers vervaardig word.
 - B BBP sluit alle goedere en dienste in wat binne 'n land se grense geproduseer word, terwyl BNP slegs dié insluit wat deur 'n land se burgers vervaardig word.
 - C BBP en BNP is dieselfde.
 - D BBP word gebruik om ekonomiese groei te meet, terwyl BNP gebruik word om ekonomiese aktiwiteit te meet.

EKONOMIESE STELSLS

- 21.** Watter een van die volgende is nie 'n ekonomiese stelsel nie?
- A Beplande stelsel.
 - B Gesentraliseerde stelsel.
 - C Gedesentraliseerde stelsel.
 - D Demokrasie.
- 22.** Watter een van die volgende is 'n kenmerk van 'n bevels- of beplande ekonomie?
- A Privaat eiendomsreg.
 - B Kompetisie word aangemoedig.
 - C Regeringsbeheer oor hulpbronne.
 - D Winsmotief.
- 23.** Wat is die grootste voordeel van 'n gemengde ekonomie?
- A Die regering kan ekonomiese aktiwiteite reguleer.
 - B Vryheid van keuse vir verbruikers.
 - C Winsaansporings vir entrepreneurs.
 - D Hulpbronne kan doeltreffend toegewys word.
- 24.** Gestel die regering van 'n land besluit om belasting op sigarette te verhoog om rook te ontmoedig. Watter tipe ekonomiese stelsel sal die land waarskynlik hê?
- A Tradisionele ekonomie.
 - B Markekonomie.
 - C Bevelseconomie.
 - D Gemengde ekonomie.
- 25.** Gestel 'n land het 'n bevelseconomie. Hoe kan die land oorgaan na 'n markeconomie?
- A Die regering moet alle besighede oorneem.
 - B Die regering moet geleidelik sy beheer oor die ekonomie verminder.
 - C Die regering moet subsidies aan alle besighede gee.
 - D Die regering moet belasting op alle besighede verhoog.
- 26.** Watter ekonomiese stelsel sal jy aanbeveel vir 'n land wat ekonomiese groei met sosiale gelykheid probeer balanseer?
- A Tradisionele ekonomie.
 - B Markekonomie.
 - C Bevelseconomie.
 - D Gemengde ekonomie.

DIE EKONOMIESE STRUKTUUR VAN SUID-AFRIKA

- 27.** Watter van die volgende stellings beskryf die ekonomiese struktuur van Suid-Afrika die beste?
- A Suid-Afrika is 'n lae-inkomste land met 'n hoofsaaklik agrariese ekonomie.
 - B Suid-Afrika het 'n gediversifiseerde ekonomie met 'n mengsel van landbou, vervaardiging en dienste.
 - C Suid-Afrika is baie afhanklik van olie-uitvoere vir sy ekonomiese groei.
 - D Suid-Afrika het 'n sosialistiese ekonomie met die regering wat alle ekonomiese aktiwiteite beheer.
- 28.** Wat is die rol van die Reserwebank in Suid-Afrika se ekonomie?
- A Om fiskale beleid in te stel en staatsbesteding te beheer.
 - B Om die bankbedryf te reguleer en finansiële stabiliteit te verseker.
 - C Om buitelandse beleggings en internasionale handel te bevorder.
 - D Om lenings en toelaes aan klein ondernemings en entrepreneurs te bied.
- 29.** Wat is die grootste uitdagings wat Suid-Afrika se ekonomie in die gesig staar?
- A Hoë vlakke van ongelykheid in inkomste, werkloosheid en armoede.
 - B 'n Gebrek aan natuurlike hulpbronne en infrastruktuur.
 - C Beperkte toegang tot wêreldmarkte en tegnologie.
 - D 'n Hoë inflasiekoers en 'n swak geldeenheid.
- 30.** Hoe kan 'n afname in staatsbesteding Suid-Afrika se ekonomie beïnvloed?
- A Dit kan lei tot 'n afname in die begrotingstekort en laer rentekoerse.
 - B Dit kan lei tot verhoogde ekonomiese groei en werkskepping.
 - C Dit kan lei tot hoër inflasie en 'n swakker geldeenheid.
 - D Dit kan lei tot verminderde verbruikersbesteding en stadiger ekonomiese groei.